

مدیرعامل بنیاد بین المللی امام رضا^(ع) درباره آخرین وضعیت رویدادهای فرهنگی رضوی در کشور می‌گوید

فضای مجازی، بستری برای بیشتر دیده شدن آثار رضوی

طنین همتی! جشنواره بین‌المللی امام رضا^(ع) فراتر از یک رویداد متمرکز در پهنه جغرافیای ایران زمین جاری است. در حالی که چراغ این دوره از جشنواره در بسیاری از استان‌های کشور روشن شده و شاهد استقبال اهالی فرهنگ و هنر هستیم، به سراغ فرشید فلاح، مدیرعامل بنیاد بین‌المللی امام رضا^(ع)، رفته‌یم و از حال‌وهوای برگزاری جشنواره در استان‌ها، بازخوردها و همچنین رویکردهای بنیاد برای تداوم این جریان هنری در مسیر ترویج سیره رضوی پرسیدیم.

● روند برگزاری جشنواره‌های فرهنگی و هنری رضوی در کشور مدیرعامل بنیاد بین‌المللی امام رضا^(ع) با اشاره به تداوم برگزاری سلسله رویدادهای فرهنگی و هنری در کشور بیان کرد: بسیاری از استان‌ها از جمله خوزستان (شعر عربی)، کرمانشاه (نشت علمی)، آذربایجان شرقی (تئاتر)، گلستان (آواها و نواها)، چهارمحال و بختیاری (مشاعره) و قزوین (خوش‌نویسی) رویدادهای خود را برگزار کرده‌اند. برگزاری اختتامیه سایر استان‌ها به دلیل تقارن با ایام سوگواری محرم، صفر و مراسم بدرقه رهبر شهید، به تعویق افتاده است که پس از این ایام برگزار خواهد شد به طوری که در سیستان و بلوچستان، جشنواره تصویرسازی در مرحله داوری قرار دارد و تا یک ماه آینده اختتامیه آن در زاهدان برگزار می‌شود. در لرستان جشنواره داستان نویسی به مرحله داوری رسیده است و برگزارندگان آن مشخص شده‌اند. کهنگیلوه و بویراحمد، جشنواره تئاتر خیابانی پس از طی مراحل داوری، به زودی اختتامیه خود را در یاسوج برگزار خواهد کرد. بوشر، جشنواره داستان کودکان و نوجوانان در مرحله داوری و برای مهر و آبان ماه برنامه ریزی شده است. فلاح بیان کرد، برخی از جشنواره‌های بنیاد به صورت دوسالانه برگزار می‌شوند که اختتامیه آن‌ها برای نیمه دوم اسمال در دستورکار قرار دارد، از جمله جشنواره فیلم رضوی در یزد که مرحله اول آن با موضوع مسابقه آید و کارگاه‌های تخصصی پشت سر گذاشته شده است. وی با تشریح روند برگزاری جشنواره‌های فرهنگی و هنری رضوی در کشور گفت: جشنواره فیلم نامه نویسی در مشهد با حضور سی فیلم ساز برگزار شد و است و اکنون گروه‌ها در مرحله تولید آثار خود قرار دارند تا ان شاء..، شاهد برگزاری جشنواره‌ای پررونق باشیم. فراخوان بخش فیلم، خارج از این رویداد حمایتی که با همکاری انجمن سینمای جوان طراحی شده است، به زودی منتشر خواهد شد و اختتامیه این جشنواره هم‌زمان با مبعث حضرت رسول اکرم^(ص) در شهر یزد برگزار می‌شود. فلاح با

اشاره به روند برگزاری جشنواره شعر رضوی در استان کرمان بیان کرد، داوران بررسی آثار را آغاز کرده‌اند و پیش بینی می‌شود حداکثر تا دو هفته پس از اربعین، اختتامیه این جشنواره برگزار شود.

● تداوم برگزاری جشنواره‌های هنرهای تجسمی در استان‌ها مدیرعامل بنیاد بین‌المللی امام رضا^(ع) ادامه داد: جشنواره‌های هنرهای تجسمی از جمله نقاشی در خراسان شمالی، سفال و سرامیک در سمنان و جشنواره عکس در البرز نیز در حال پیگیری است و اختتامیه این رویدادها، که عمدتاً دوسالانه هستند، ده نیمه دوم سال برگزار خواهد شد.

وی تأکید کرد: برنامه ریزی بنیاد بر این است که تمامی رویدادهای رضوی که به دلیل شرایط ابتدای سال، جنگ و مسائل مرتبط با آن به تعویق افتاده‌اند، تا مبعث حضرت رسول^(ص) برگزار شوند و پس از آن مقدمات جشنواره‌های مرتبط با میلاد امام رضا^(ع) در سال آینده آغاز شود.

● پیشرفت مطلوب ۵۰ رویداد رضوی در کشور فلاح با اشاره به گستره برنامه‌های بنیاد امام رضا^(ع) گفت: از مجموع پنجاه رویدادی که وعده برگزاری آن‌ها داده شده بود، سی رویداد استانی، ۹ رویداد دانشگاهی و تعدادی دیگر مربوط به نهادها و سازمان‌های فعال در حوزه فرهنگ رضوی است. خوشبختانه همه این رویدادها پیشرفت خوبی دارند و در هر گوشه‌ای از کشور، برنامه‌ای فرهنگی با هنری رضوی در حال برگزاری است. وی با بیان اینکه بنیاد امام رضا^(ع) تلاش کرده است زمینه حضور همه هنرمندان را فراهم کند، افزود، در بنیاد، فضا برای مشارکت همه هنرمندان در هر رشته‌ای مهیا شده است. هر هنرور هر شاخه فرهنگی و هنری می‌تواند در ترویج معارف رضوی نقش آفرین باشد.

● میزبانی خراسان رضوی از دوسالانه نگارگری ایران فلاح همچنین از برگزاری دوسالانه نگارگری ایران هم‌زمان با جشنواره نگارگری رضوی در مشهد

الگوی عقلانیت و حکمت» که خواهر امام رضا^(ع) هستند در تهران خبر داد. این نشست علمی که با موضوع «نقش بقاع متبرکه در تمدن‌سازی اسلامی از دیدگاه رهبر شهید» در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران برگزار می‌شود، میزبان مقامات فرهنگی و پژوهشگران برجسته کشور خواهد بود. همچنین در این مراسم، پوستر و زمان بندی نهایی کنگره رونمایی خواهد شد.

● جشنواره‌ها؛ بستری برای رشد و انگیزه هنرمندان مدیرعامل بنیاد بین‌المللی امام رضا^(ع) در ادامه با اشاره به اهمیت ذاتی جشنواره‌ها در رشد هنرمندان گفت: من از نوجوانی در جشنواره‌های فرهنگی و هنری شرکت کرده‌ام، در همین فضاها تشویق شده‌ام و پله پله رشد کرده‌ام؛ بنابراین اهمیت جشنواره را با تمام وجود درک می‌کنم. اگر بخواهم جشنواره را تشبیه کنم، جشنواره در فضای فرهنگی و اجتماعی کشور همان نقشی را دارد که پارک در معماری شهری ایفا می‌کند؛ فضایی برای گفت‌وگو، تعامل، نشاط اجتماعی و افزایش سرمایه اجتماعی.

فلاح ادامه داد: جشنواره‌ها محل تعامل نخبگان و نوقلمان، گفت‌وگوی هنرمندان با سیاست‌گذاران فرهنگی، تجلیل از استادان و کشف استعداد‌های جدید هستند. همچنین این رویدادها فضایی ایجاد می‌کنند تا هنرمندان با یکدیگر ارتباط بگیرند و از این مسیر، کیفیت آثارشان ارتقا پیدا کند. تلاش ما این است که جشنواره‌ها بیش از گذشته از ابزارهای نوین اطلاع‌رسانی و ظرفیت فضای مجازی استفاده کنند، چه در حوزه تبلیغ، چه در ارائه آثار و چه در خروجی نهایی جشنواره‌ها که باید به تولید و انتشار اثر منجر شود.

مدیرعامل بنیاد بین‌المللی امام رضا^(ع) با اشاره به اهمیت انتشار آثار در فضای مجازی گفت: تلاش ما این است که آثار برگزیده جشنواره‌ها از طریق بسترهای نوین اطلاع‌رسانی در دسترس عموم قرار گیرد تا علاقه‌مندان بتوانند از آن‌ها بهره‌مند شوند. بی‌تردید، وقتی نام مقدس حضرت علی بن موسی الرضا^(ع) بر تارک یک اثر

هنری قرار می‌گیرد، ضربت تأثیرگذاری و معنویت آن چندین برابر می‌شود. قطعاً هر هنرمندی که برای امام رضا^(ع) قلم به دست بگیرد و گامی در این مسیر بردارد، حتی اگر به مرحله نهایی مسابقات نرسد، در تحقق هدف بنیاد که همانا ترویج فرهنگ و معارف رضوی در کشور است، نقش آفرین بوده است.

وی با بیان اینکه جشنواره‌های رضوی بیش از آنکه فضایی برای رقابت باشند، بستری برای ابراز ارادت به ساحت مقدس اهل بیت^(ع) هستند، بیان کرد: هر کس در راه امام رضا^(ع) قدم بردارد، پاداش از پدر اصلی‌را از خود آن حضرت دریافت خواهد کرد. با این حال، بنیاد بین‌المللی امام رضا^(ع) تلاش دارد تا فرایند ارزشیابی و اهدای جوایز نیز با بالاترین کیفیت‌واستانداردها انجام شود.

«قاعده تصادف» و «وارونگی» توانسته بود خود را به عنوان یکی از استعداد‌های خلاق سینمای ایران معرفی کند، پس از افت محسوسی که در «من می‌ترسم» تجربه کرد، در «بیست و یک» هم، بیش از هر زمان دیگری، به یک سریال ساز متوسط در شبکه نمایش خانگی شبیه شد.

● فرصت‌های از دست رفته در میان بازیگران «بیست و یک»، تنها سعید آقاخانی موفق شد تصویری متفاوت و تاحدی تازه از یک سرگرد پلیس ارائه دهد. او شخصیت مأمور پلیس را با همن شوخ طبعی، بی خیالی و لحن آشنایی که سال‌هاست به بخش جدایی‌ناپذیری از پرسونای بازیگری اش تبدیل شده، مقابل دوربین برد و همین ویژگی، نقش سرگرد صدر را از دیگر کاراکترهای سریال متمایز کرده بود. در مقابل، اغلب بازیگران دیگر این مجموعه اجرایی متوسط با ضعیف داشتند. نازنین احمدی که سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اصلی زن جشنواره فیلم فجر را در کارنامه دارد و شادی مختاری که نقش اصلی و پرپیچ‌وتاب این سریال را بر عهده گرفته که برای بسیاری از بازیگران یک فرصت رؤیایی محسوب می‌شود، هر دو عملکردی نامیدکننده داشتند و دستشان را رسیدن به استانداردهایی که این مجموعه نمایش خانگی طلب می‌کند، کوتاه ماند. افزون بر این وضعیت بازیگران نقش‌های فرعی از این هم نامطلوب‌تر بود. اکثریت قریب به اتفاق آن‌ها، با اجرایی‌های تصنعی، اغراق‌آمیز و ناسازگار با مختصات هنری یک سریال بلتفرمی، سطح کیفی اثر را تنزل می‌دادند؛ مسئله‌ای که بیش از هر چیز، ناشی از سهل‌انگاری تیم کارگردانی در امر خطیر هدایت بازیگران بود.

و شتاب زدی افراطی در گرگ‌شایی، باعث شد که روایت «بیست و یک» آشفته، نامتوازن و فاقد ریتمی منسجم جلوه کند.

● نشیب یک فیلم‌ساز به موازات ضعف‌های مندرج در متن، کارگردانی «بیست و یک» نیز از پوشاندن این نقایص عاجز

رونمایی از مستند «شنادر غم» و ۸ اثر کوتاه دیگر در مشهد

مستند «شنا در غم» تازه‌ترین اثر تولیدی مؤسسه فرهنگی شهرآرا به همراه هشت فیلم و مستند با محوریت شهدای میناب در ویژه برنامه «روایت وطن» در مشهد رونمایی خواهد شد. به‌گزارش شهرآرانیزو، ویژه برنامه هنری «روایت وطن» با حضور فیلم‌سازان و مستندسازان و اهالی فرهنگ، رسانه و سینما، امروز چهارشنبه ۱۴ مردادماه ۱۴۰۵ از ساعت ۱۸ تا ۲۱ در سالن ۲ پردیس سینمایی اطلس برگزار خواهد شد. این برنامه که به کوشش انجمن

سینمای جوانان ایران، دفتر مشهد و مؤسسه فرهنگی شهرآرا برگزار خواهد شد. علاوه بر آکران و رونمایی از مستند «شنادر غم»، فیلم‌های کوتاه «پنجره» و «روایت کیانا» برگزیده پوینش ملی «وطن به روایت من ۲» و شش فیلم کوتاه تولیدی هنرجویان انجمن سینمای جوانان ایران، دفتر مشهد با محوریت «شهدای مدرسه شجره طیبه میناب» رونمایی خواهد شد. در بخشی از این رویداد، نشست تخصصی «فیلم‌سازی برای وطن» با حضور امیراطهر سهیلی فیلم‌ساز و مستندساز، سلمان نفاقت فیلم‌ساز و خبرنگار و سید محمد مداح حسینی مدرس و منتقد سینما برگزار می‌شود.

تکاهی به ۲ نمایشنامه «خون» و «جنگ» از لارش نون، نمایشنامه‌نویس سوئدی

نشت بحران از جهان بیرون به خانواده

خادم

لارش نون را در سنت نمایشنامه نویسی سوئد، یکی از مهم‌ترین چهره‌های پس از آگوست استریندبرگ می‌دانند. از او که متولد سال ۱۹۴۴ است، تاکنون بیش از ۱۰۰ نمایشنامه منتشر شده است که شماری از این آثار نیز به فارسی درآمده است. بیشتر آثاری که از لارش نون در ایران منتشر شده به ترجمه محمد حامد، مترجم شهیدی ساکن در سوئد است.* دو نمایشنامه «خون» و «جنگ» که در یک مجلد منتشر شده، تازه‌ترین آثاری است که از این نمایشنامه‌نویس و با ترجمه عاطفه پاکبازیان در ایران منتشر شده است.

● ماندن در حالت سوگ

لارش نون در آثارش اغلب بر خانواده‌های متلاشی، تنش عاطفی و بحران هویت متمرکز است. او به عنوان نویسنده‌ای معرفی می‌شود که درام را از دل روابط نزدیک، زخم‌های شخصی و تجربه‌های زیسته می‌سازد؛ یکی از کلیدهای خوانش آثار او، فهم «خانواده» در جهان نون است. در آثار او، خانواده اغلب پناهگاه نیست، بلکه جایی است که خشونت، زخم‌های قدیمی و شکست ارتباطی آشکار می‌شود. نمایشنامه «خون» را که در بستر سیاسی روایت می‌شود باید در مسیر همین خط فکری دید و نه صرفاً به عنوان یک داستان سیاسی. او بیشتر نشان می‌دهد که سیاست چگونه در زندگی خصوصی آدم‌ها رسوب می‌کند و به سوگی شخصی، ماندگار و درمان‌ناپذیر بدل می‌شود. او درام را از سطح حادثه به عمق بحران هویت و فروپاشی رابطه‌ها می‌برد.

محور اصلی «خون» ناپدید شدن پسر خانواده‌ای در جریان کودتای نظامی شیلی در سال ۱۹۷۳ است. واقعه‌ای که زندگی یک زوج، یعنی پدر و مادر آن پسر گمشده را برای سال‌ها در حالت سوگ، تعلیق و فروپاشی نگه می‌دارد. در واقع داستان فقط درباره گم شدن یک فرزند نیست، بلکه درباره این است که چگونه یک رخداد سیاسی می‌تواند به درون خانه نفوذ کند و روابط خانوادگی را از هم بپاشد. پدر و مادر، بعد از آن فقدان، به نوعی زندگی نیمه‌تمام ادامه می‌دهند؛ زندگی‌ای که در آن خاطره، غم، خشم و حسرت مدام تکرار می‌شود و هیچ چیز واقعا التیام‌پیدانمی‌کند. نمایشنامه «خون» را ادیپ در جهان مدرن نیز دانسته‌اند.

● امتداد جنگ تا خانه

«جنگ» یکی از نمایشنامه‌های صریح و بی‌پرده لارش نون درباره ویرانی انسانی جنگ است. در این نمایشنامه نیز خانواده نقش‌آسای دارد و این بار جنگ است که به عنوان یک وضعیت پیچیده و سخت وارد یک خانواده می‌شود. به همین دلیل، این نمایشنامه را هم اثری سیاسی و هم مطالعه‌ای روان‌شناختی درباره انسان آسیب‌دیده دانسته‌اند.

داستان حول یک خانواده متلاشی در کشوری جنگ‌زده و البته بی‌نام می‌گردد؛ مادر، دختر، یک کودک و پدری که پس از اسارت، ناپینا به خانه برمی‌گردد. خانه‌ای که در آن همه چیز فروپاشیده و تن فروشی دختر برای سربازان اشغالگر را می‌شود نمدادی از این وضعیت دانست. بازگشت پدر، به جای آنکه نجات بخش باشد، تنش را بیشتر می‌کند. او با خشونت، طلب مالکیت و اخلاقی ویران وارد خانه می‌شود و نشان می‌دهد که جنگ فقط بدن را نابود نمی‌کند، بلکه ذهن و زبان و روابط انسانی را هم مسموم می‌کند. از این رو، داستان صرفاً روایت بیرونی یک خانواده نیست، بلکه نمایش روندی است که در آن، جنگ خانه را به ادامه جبهه تبدیل می‌کند. خانواده در اینجا نه محل امنیت، بلکه صحنه‌ای است که در آن قدرت، ترس، تحقیر و میل به بقا با هم درگیر می‌شوند. حضور مادر، دختر و کودک نشان می‌دهد که جنگ فقط مردان مسلح را درگیر نمی‌کند، بلکه بدن‌های بی‌دفاع اثر هم قربانی ساختار خشونت می‌شوند. در نقدها و مورهایی که بر این اثر نوشته شده، مهم‌ترین مضمون آن را، انسانیت زدایی در شرایط جنگ می‌دانند. «جنگ» روایتی از فرسایش تدریجی «جنبه‌های شریف انسانیت» توصیف شده است که آدم‌ها را تا سطح غریزه و بقا پایین می‌کشد. این مضمونی است که از جهان بینی لارش نون می‌آید؛ او معمولاً نشان می‌دهد که خشونت بزرگ اجتماعی، در جزئی‌ترین مناسبات خانوادگی رسوب می‌کند.

نکته مهم دیگر، ابهام جغرافیایی است. نون کشور و جنگ را بی‌نام می‌گذارد تا مخاطب نتواند موضوع را به یک درگیری خاص تقلیل دهد. همین جنی‌نامی باعث می‌شود این نمایشنامه هم‌زمان درباره

جنگ‌های بالکان، خاورمیانه، یا هر سرزمین دیگری خوانده شود، یعنی نمایشنامه از سطح گزارش سیاسی فراتر می‌رود و به تمثیلی از وضعیت انسانی در جنگ تبدیل می‌شود. لارش نون ۳ (دو نمایشنامه خون و جنگ) / نوشته لارش نون/ ترجمه عاطفه پاکبازیان/ نشر آبیاس ۱۴۰۵ / ۲۵۴ صفحه / ۴۹۰ هزار تومان

منابع

*محمد حامد مجموعه آثار نویسنده و نمایشنامه‌نویس مطرح و نویلیست سوئد، یعنی یون فوسه را نیز به فارسی برگردانده است.